

CASTELLS CATALANS

TORCAFELLÓ

Nom del castell: Torcafelló
Data de construcció: XI
Municipi: Maçanet de la Selva
Comarca: Selva
Altitud: 175 m
Coordenades (Geogràfica - ETRS89)
E 2.721111 N 41.770278
Com arribar-hi: situat a un quilòmetre al SW de Maçanet de la Selva, molt a prop de la carretera C-35 que va a Hostalric.

Castell de Torcafelló.

El castell termenat de Torcafelló, o de Torcafeló o Torcafaló, és un castell situat al municipi de Maçanet de la Selva, construït pels volts de l'any 1080, documentat des del 1106, i que va funcionar entre els segles XI i XIII.

Història

L'antic castell comprenia la demarcació de Maçanet de la Selva, amb el poble de Martorell de la Selva, propietat dels Cabrera, que des del segle XII formà el centre d'una batllia del vescomtat de Cabrera.

La primera notícia segura és de l'any 1106, en què Guerau Ponç II del llinatge dels Cabrera jurà fidelitat al comte Ramon Berenguer III pels castells de Blanes, Argimon i Cabrera, restant exclosos del jurament els castells de Barrés, Brunyola i Torcafeló. En documents posteriors (1185 i 1194), el vescomte Ponç III de Cabre-

ra assegurava la seva submissió al rei Alfons I i, com a garantia de compliment, li ofería cinc castells propis, entre els quals el de «*Torcafellon*».

En nom dels vescomtes, exercien la jurisdicció del terme els seus feudataris senyors de Maçanet que es van entroncar amb els Cartellà i passaren a viure a la seva nova residència de la plana (la torre de Cartellà), subinfeudant el castell a una família de castlans, els Torcafelló que apareixen en documents a partir del 1231.

El 1450 s'autoritza la construcció d'una capella a Sant Jordi.

El topònim de Torcafelló persistí en diferents documents fins al segle XVI en què es perd tota notícia documental del castell de Torcafelló, però, en canvi, al cim del turó de Sant Jordi on hi hagué el castell, apareix una capella dedicada al sant. Aquesta, al segle XIX, fou transformada en torre de telegrafia òptica.

El conjunt va ser objecte d'una restauració i d'una rehabilitació dutes a terme pel Taller d'Història de Maçanet entre els anys 1988 i 1997, i d'unes excavacions arqueològiques, entre els anys 1999 i 2006, que van permetre descobrir la major part de les restes soterrades del castell.

Capella de Sant Jordi.

Muralles del castell.

Al sud-oest d'aquest recinte principal s'hi troba la cisterna, un dipòsit de planta quadrangular de 5,05 per 3,80 metres de perímetre i uns 3 metres d'alçada, amb l'interior revestit d'«opus signinum» (dit morter hidràulic, mescla formada per calç, sorra i bocins de terrissa amb propietats impermeables, molt utilitzat en època romana),

del qual se'n conserven els murs est i sud. La cisterna hauria estat construïda en la fase II (segle XII).

La muralla és feta a base de carreus de pedra disposats formant filades força regulars. No s'hi han conservat enlloc restes d'espitlleres, torres o merlets, ni de cap tipus d'obertura. Presumiblement la porta era a la banda de llevant.

Un vall recorre tot l'exterior, amb una amplada de 2,5 metres, a partir del qual hi ha un segon mur (segle XIX) que envolta tota l'antiga muralla. Actualment es pot veure la capella, dedicada a sant Jordi, i restes del mur i del fossat.

Extret del web: https://ca.wikipedia.org/wiki/Castell_de_Torcafelló

Elena Fàbregas

Jordi Gironès

Gener de 2015

